

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 104.K.703.667/2021/11.

A felperes: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
(1072 Budapest, Akácfa utca 15.)

A felperes képviselője: dr. Magyar Diána ügyvéd (1051 Budapest, Sas utca 1. II. emelet 1.)

Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)

Az alperes képviselője: dr. Horváth Éva kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)

Az alperesi érdekelt képviselője: Dr. Bencze Bálint Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: dr. Bencze Bálint; 1136 Budapest, Raoul Wallenberg utca 7.)

A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.71/14/2021. számú határozat mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata

Í T É L E T :

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (százezer) forint perköltséget.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 84 000 (nyolcvannégyezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2018. december 28. napján 2 100 000 000 forint értékben támogatási szerződést kötött az Innovációs és Technológiai Minisztériummal vissza nem térítendő támogatás nyújtására az Irinyi Tervben kiemelt ágazatként meghatározott járműiparon belül a Millenniumi földalatti és Fogaskerekű vasút új prototípusainak tervezéséhez (a továbbiakban: Támogatási szerződés).
- [2] A felperes mint ajánlatkérő a Támogatási szerződéshez kapcsolódóan a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második része szerinti nyílt eljárást indított műhelygépek, szerszámok beszerzése tárgyában – 7 különböző részre vonatkozó részajánlattétel lehetőségének megjelölésével –, melyről szóló felhívás 2019. június 20. napján került feladásra, és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019. június 24. napján jelent meg, az ajánlattételi határidő pedig 2019. július 22. napja volt. A felhívás IV.2.6) pontja szerint az ajánlati kötöttség időtartama a Kbt. 81. § (11) bekezdésének megfelelően az ajánlattételi határidő lejártától számított egy hónap.

- [3] Összesen négy – perben nem álló – ajánlattevő nyújtott be ajánlatot az eljárásban a 2., 3., 4., 5. és 7. részekre vonatkozóan.
- [4] A felperes hiánypótlásokat és felvilágosításokat kért az ajánlattevőktől, amelyek közül a legkésőbbi 2019. október 9-én adta ki.
- [5] Ezt követően 2020. szeptember 16. napján a Kbt. 70. § (2) bekezdése szerint felhívta az ajánlattevőket az ajánlati kötöttség kiterjesztésére, mely alapján két ajánlattevő tartotta fenn az ajánlatát a 3., 4. és 7. részekre vonatkozóan. A bírálóbizottság 2020. október 1. napján készített döntési javaslatot. A felperes 2020. december 2. napján ismét felhívta az ajánlattevőket az ajánlati kötöttség 2020. december 15-éig történő fenntartására. A 4. részre ajánlatot tevő RIPCA Kft. 2020. december 4-én úgy nyilatkozott, hogy ajánlatát nem tartja fenn.
- [6] A felperes az írásbeli összegezést 2020. december 10. napján készítette el és 2020. december 11. napján tette közzé. Az eljárást az 1., 2., 3., 5., 6. részekben eredménytelennek nyilvánította, a 4. részben a RIPCA Kft.-t, a 7. részben a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t nyilvánította nyertesnek. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-vel 2021. január 18-án szerződést kötött a 7. részre vonatkozóan. Az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021. február 5. napján megjelent tájékoztató szerint az 1.-6. részek eredménytelenek, a 7. részben a szerződés odaítélésre került. A 4. rész vonatkozásában az eredménytelenség indokaként a Kbt. 75. § (2) bekezdés a) pontja került megjelölésre.
- [7] Az érdekelt 2021. február 16. napján hivatalból jogorvoslati eljárást kezdeményezett a Kbt. 70. § (1) bekezdése első mondatának feltételezett megsértése miatt.
- [8] Az alperes a 2021. április 30. napján kelt D.71/14/2021. számú határozatával megállapította, hogy a felperes megsértette a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát, és jogkövetkezményként 1 400 000 forint bírság megfizetésére kötelezte.
- [9] A Kbt. 70. § (1) bekezdésére, valamint a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2014/25/EU irányelv) Preambulumának (89) bekezdésére, továbbá 36. cikk (1) bekezdésére hivatkozással rögzítette, hogy a közszolgáltató ajánlatkérők esetében a cél az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele; a verseny mesterségesen nem korlátozható.
- [10] Rámutatott, hogy a felperesnek főszabály szerint – a Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdéseire tekintettel – az ajánlati kötöttség időtartama alatt, azaz jelen esetben 2019. július 22. napjától számított 30 napon belül kellett volna a bírálatot elvégeznie. Az ajánlati kötöttség kiterjesztésének időtartama a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján az eredeti ajánlati kötöttség lejártától számított 60 napot nem haladhatta volna meg, amely a bírálat szempontjából is irányadó.
- [11] A Kúria Kfv.VI.38.008/2018/6. számú ítéletében foglaltakra hivatkozással utalt arra, hogy a felperes közbeszerzési igénye 2019. évben merült fel, melyet a felhívás szerint még abban az évben – illetve a 7. részt 2020. első félévében – kellett volna teljesíteni. Rámutatott, hogy a felperesnek a tárgybeli közbeszerzési eljárásra vonatkozóan kellett igazolnia a kivételes körülmények fennállását.
- [12] A felperes által előadott, a Támogatási szerződés módosításával kapcsolatos körülmények tekintetében kiemelte, hogy a felperes a Támogatási szerződést a közbeszerzési eljárás megkezdése előtt fél évvel, 2018. december 28-án kötötte meg, az abból adódó feladatokkal már akkor számolhatott. Az ajánlattevő kockázata és a közbeszerzési eljárás kellő gondossággal történő előkészítésével (ezen belül a teljesítési határidő meghatározásával)

kapcsolatos kötelezettsége körében a Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítéletében foglaltakat hívta fel. Rámutatott, hogy a felperes tévesen mérte fel a szerződéskötés időpontját, amelyet nem tudott kimenteni.

- [13] Rögzítette, hogy az EKR rendszerben az előkészítés vonatkozásában a becsült értéken kívül egyéb adat nem fellelhető; 2019. október 9. és 2020. szeptember 9. napjai között semmilyen eljárási cselekmény nem történt. Figyelemmel arra, hogy az összegezés megküldésére 2020. december 11-én került sor, az ajánlati kötöttség kiterjesztése több, mint egy évvel meghaladta a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján irányadó időtartamot.
- [14] A Kbt. kógens szabályozására tekintettel nem fogadta el a felperes jogorvoslati eljárásban benyújtott, utólagos jogi és ténybeli érvelését.
- [15] A feltárt jogsértések következtében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a (4) bekezdés szerint bírságot szabott ki, amelynek összegét a Kbt. 165. § (11) bekezdésének alkalmazásával az eset összes körülményét figyelembe véve mérlegelte. A közbeszerzés tárgyát, a jogsértés súlyát, valamint az alapvető rendelkezéseket védő tételes jogszabályi rendelkezés sérelmét a felperes terhére vette figyelembe. Terhére értékelte továbbá a jogsértés reparálhatatlanságát, a mulasztásban megnyilvánuló jogsértés hosszú időtartamát, az uniós értékhatárt meghaladó magasabb értéket, valamint, hogy a felperessel szemben korábban már több esetben jogsértést és bírságot állapított meg. Javára vette figyelembe együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot, továbbá azt, hogy a jogsértéshez más szerv eljárásában támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat, valamint, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos jellege nem volt megállapítható.

A kereset és a védírat

- [16] A felperes keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatásával a jogsértés hiányának megállapítását és a bírság kiszabásának mellőzését (tartalma szerint a hivatalbóli kezdeményezés elutasítását), másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését (helyesen: megsemmisítését), a bírság mellőzését és az alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan a határozat megváltoztatását és a bírságkiszabás mellőzését, negyedlegesen a határozatnak a bírság 200 000 forintra mérséklése általi megváltoztatását kérte.
- [17] Utalt arra, hogy a jogorvoslati eljárásban részletes indokolást nyújtott be a beszerzés indokoltsága, a kifogásolt elbírálási időtartam alatt történt események és eljárási cselekmények tárgyában.
- [18] Hivatkozása szerint a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatában szereplő „lehető legrövidebb” idő nincs konkrétan meghatározva, számszerűsítve, ezért – a magyar nyelv általános értelmezési szabályait alkalmazva – a lehetőségekhez és körülményekhez képest legrövidebb időt jelenti, amelynek állaspontja szerint eleget tett. A Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondata nem is sérülhetett, mivel az abban foglalt előírás szubjektív fogalom, ugyanis a Kbt. a kirívó mértékű elhúzódnak esetét sem határozza meg. Vitatta, hogy a Kbt. vonatkozó kógens szabályozása nem ismer kimentési okot.
- [19] Kifejtette, hogy a Támogatási szerződésben meghatározott beszerzések teljesítésére 2019 júniusában, közel egy időben nyolc közbeszerzési eljárást indított, amelyek eltérő ütemben folytak. A támogatási összeg felső korlátjára tekintettel ezen eljárásokat együtt kellett kezelnie, a lezáró döntések meghozatalára nem kerülhetett sor, amíg nem ismerte meg valamennyi eljárásban a végleges ajánlatokat.
- [20] Előadta, hogy szükségessé vált a Támogatási szerződés módosítása, amelyre csak 2020. márciusában került sor. Ezen kívül a TB-120/19. szám alatt indított, padlószint alatti kerékeszterga beszerzése tárgyú eljárás különösen elhúzódnak.
- [21] Kitért arra, hogy a Covid-19 járványügyi veszélyhelyzet miatt a gazdasági életben

bekövetkezett változások nagyban megnehezítették a tárgyalásokat és az eljárás folytatását.

- [22] Rámutatott, hogy számos más közbeszerzési eljárás esetében is elhúzódott a bírálathatóság időszeke.
- [23] Hangsúlyozta, hogy érdeksérelem nem állt fenn, hiszen a nyertes ajánlattevő mindvégig fenntartotta ajánlatát. A felek a joggyakorlat értelmében a Kbt. keretein kívül konszenzussal is megállapodhatnak az ajánlati kötöttség fenntartásáról, amelyet az alperes gyakorlata is több ízben elismert.
- [24] A hatályos Kbt. 2021. február 1-től hatályos újonnan beiktatott – a 6 hónapon túli bírálathatóságot is lehetővé tevő –, 70. § (2a) bekezdéséhez kapcsolódó törvénymódosítás indoklása is erre az esetre utal. Felhívta az alperes korábbi – D.695/33/2016. és D.32/15/2019. számú – döntéseit, amelyekben a hatóság elismerte az ajánlati kötöttség Kbt.-ben meghatározott jogintézménye keretein kívüli, konszenzussal történő fenntartásának lehetőségét, biztosítva a szerződés megkötését. Kiemelte, hogy a perbeli esetben a nyertes ajánlattevővel a konszenzus létrejött, így megtörténhetett a szerződéskötés. A Fővárosi Törvényszék 103.K.704.732/2020/9. számú ítéletében kifejtettek szerinti komplex jogértelmezés eredményeképpen az alperes által elismert joggyakorlatra tekintettel a Kbt. 70. § (2) bekezdésének nem lehet olyan jelentést tulajdonítani, miszerint a bontástól számított 90, illetve 120 napon belül kellett volna a bírálathatóságot befejezni.
- [25] Téves az az értelmezés, miszerint a bírálathatóságot legfeljebb a Kbt. 70. § (2) bekezdése szerint kiterjesztett ajánlati kötöttség időtartama alatt kellene befejezni. Ezen értelmezés nincs összhangban a 2014/25/EU irányelvvel sem.
- [26] Sérelmezte, hogy az alperes figyelmen kívül hagyta a kimentésül szolgáló külső körülményeket, úgy mint a Támogatási szerződés módosítása és a pandémia, ezáltal okszerűtlenül mérlegelt, továbbá nem indokolta saját korábbi joggyakorlatától való eltérést, amivel megsértette a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdését.
- [27] Vitatta azt a megállapítást, miszerint a beszerzési igényt abban az évben kell kielégíteni, amikor az felmerült, figyelemmel a beszerzés tárgyára, amelyre vonatkozó igénye 2020. évben is változatlanul fennállt. A Kbt. eredménytelenségi okainak kötött rendszerében nem lehet azzal az indokkal eredménytelenné nyilvánítani az eljárást, hogy a beszerzési igényét nem az adott évre tervezte, ha van olyan ajánlattevő, aki az ajánlatát fenntartja.
- [28] Kitért arra, hogy az alperes joggyakorlatában korábban annak ellenére nem került sor a Kbt. 70. § (1) bekezdése sérelmének a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel történő megállapítására, hogy számos eljárás a megindítását követő évben zárult le.
- [29] A Kúria Kfv.III.37.172/2014/12. számú ítéletére utalva kifogásolta az alkalmazott bírság összegének megállapítása során végzett mérlegelés jogszerűségét. Véleménye szerint – érdeksérelem hiányában – a javára kellett volna értékelni a jogsértés csekély súlyát; azt, hogy a jogsértésnek nem volt befolyása az eljárást lezáró döntésre; együttműködő magatartását; a szándékosság hiányát; azt a tényt, hogy jogsértést nem követett el; továbbá, hogy az alperes joggyakorlatában a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a 70. § (1) bekezdése sérelmének megállapítása újkeletű, korábban erre nem volt példa, ezért nem számíthatott emiatt szankcióra.

[30] Az alperes védíratában – a határozatában foglaltakat fenntartva – a kereset elutasítását kérte.

[31] Az érdekelt az alpereshez csatlakozva szintén a kereset elutasítását kérte.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

[32] A kereset – az alábbiak szerint – nem megalapozott.

- [33] A bíróság az alperes – D.2/13/2021. számú határozata ellen indított perrel történő – egyesítés iránti kérelmének a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 31. § (1) bekezdése értelmében nem adott helyt, mivel a megjelölt 104.K.702.215/2021. számú per 2021. szeptember 29. napján jogerősen lezárult, az alperes hivatkozása nyomán pedig a bíróság nem észlelt folyamatban lévő olyan más pert, amellyel a jelen per tárgya az együttes elbírálásuk érdekében történő egyesítésüket indokoló szoros összefüggésben állna.
- [34] A felperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét a bíróság elutasította, mivel a Kp. 32. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 123. §-ában foglalt feltételek nem teljesültek a felperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásra vonatkozóan.
- [35] A bíróság a közigazgatási jogvitát a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Kp. Második része szerinti elsőfokú közigazgatási peres eljárásban, tárgyaláson bírálta el. A közigazgatási tevékenység jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem korlátai között, a Kp. 85. § (2) bekezdése szerint a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg.
- [36] Figyelemmel arra, hogy a felperes eljárásjogi és anyagi jogi jogsértésekre is hivatkozott a keresetében, a bíróság elsőként azon eljárásjogi kifogást vizsgálta, miszerint az alperes megsértette az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségét, mivel mérlegelése és jogi érvelése nem volt okszerű, és nem vette figyelembe a felperes által előadott lényeges körülményeket. A bíróság megállapította, hogy határozatában az alperes rögzítette a releváns tényállást, ismertette a felek nyilatkozatait, valamint a döntés ténybeli és jogszabályi alapjait. A határozat 35. pontjában kitért arra, hogy a más döntésekben megjelenő joggyakorlatra történő hivatkozást milyen okból nem fogadta el, valamint értékelte a szerződésmódosítás tényét, továbbá a 39. pontban rögzítette, hogy a felperes által hivatkozott jogi érvelést – a Kbt. kögens szabályozása miatt – nem találta elfogadhatónak.
- [37] A bíróság rámutat, hogy az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség a döntést alátámasztó releváns tényekre és jogi indokokra terjed ki. Az alperes egyértelművé tette határozatában, hogy a felperes által előadott körülményeket nem találta relevánsnak a döntés szempontjából. Ezzel összefüggésben az indokolási kötelezettség megsértése kizárólag azon felperesi állítás sikeres bizonyítása esetén válhatott volna megállapíthatóvá, hogy ha az alperes a döntés érdemére kiható releváns tény nem vett volna figyelembe a határozata meghozatala során. A kereseti érveléssel szemben azonban az alperes a [44] - [47] bekezdésekben foglaltak szerint jogszerűen mellőzte határozatában a felperes által hivatkozott körülmények részletes elemzését, ez okból (azaz a jogszerű indokolásbeli mellőzés miatt) az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség eljárásjogi sérelme értelemszerűen nem vált megállapíthatóvá. Ezzel összefüggésben arra sem voltak alkalmasak a felperes ezen érvei, hogy a jogszabálysértés tényét alátámasszák és az annak elkövetése miatt megállapított jogkövetkezmények alóli mentesülést eredményezzék. A [48] bekezdésben írtakra tekintettel az alperes korábbi döntései szintén nem bírtak jelentőséggel a jogsértés megállapítása körében.
- [38] A határozatban rögzített tényállás nem volt vitatott, mely szerint – a bírálati határidő szempontjából is releváns – ajánlati kötöttség időtartama 2019. július 22. napjától számított 30 napig állt fenn. Szintén nem volt vitatott, hogy a felperes 2019. október 9. napjától 2020.

szeptember 9. napjáig az EKR rendszerben nem rögzített eljárási cselekményeket, és 2020. szeptember 16., majd 2020. december 2. napján már a Kbt. szabályozási keretein kívül kérte fel az ajánlattevőket az ajánlatuk fenntartására.

- [39] Az alperes helyállóan hivatkozott a Kbt.-ben és a 2014/25/EU irányelvben lefektetett hatékony és gyors közbeszerzési eljárás megvalósításának célkitűzésére, amelynek egyik biztosítéka a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatában foglalt kötelezés, mely szerint az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. A felperes érvelésével ellentétben a „lehető legrövidebb időn belül” kitétel nem teljesen szubjektív és parttalan, nem kizárólag az ajánlatkérő saját megítélésétől függ, máskülönben nem lenne alkalmas az ajánlattevők érkei védelmének és a közbeszerzési eljárás Kbt. preambulumban rögzített céljának – a közpénzek hatékony felhasználása átláthatósága biztosításának – elérésére. Továbbá – ahogyan arra az alperes is utalt – a Kbt. 70. § (1) bekezdése értelmezésekor és alkalmazásakor figyelemmel kell lenni a jogszabályhely további előírásaira és ezek logikai összefüggéseire, így a perrel érintett időszakban hatályos 70. § (2) bekezdésére, amely a bírálati határidő szempontjából releváns ajánlati kötöttség kiterjesztésének kógens szabályait rögzíti, valamint a Kbt. 75. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt érvénytelenségi okokra.
- [40] A Kbt. szigorú rendszere, kógenciája alól a közbeszerzési eljárásban kizárólag a Kbt. 2. § (7) bekezdése ad kilépési lehetőséget; eszerint a Kbt. szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben a törvény az eltérést kifejezetten megengedi. A törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban, a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.
- [41] A Kbt. preambuluma szerint a törvény elsődleges jogalkotói célja nem csupán a szerződés megkötése a felek között, hanem – többek között – a közpénzek hatékony felhasználásának átláthatósága és nyilvános ellenőrizhetőségének biztosítása, továbbá a közbeszerzések során a tisztességes verseny feltételeinek megteremtése. A közbeszerzési eljárás gyors és hatékony lefolytatása minden szereplő érdekét szolgálja, és végső célja az ajánlatkérő számára legkedvezőbb ajánlat alapján történő szerződéskötés. Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumat, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. A bíróság értelmezésében a Kbt. 70. § (1) és (2) bekezdései nem engednek kifejezett eltérést az ajánlatok elbírálása és az ajánlati kötöttség alkalmazása körében, ezért – és a jogszabály egészének értelmezését segítő, és azt átható Kbt. preambulumban rögzített jogalkotói célok figyelembevételével – téves az a felperesi hivatkozás, amely szerint a szerződés megkötése érdekében a saját érdekkörében bekövetkezett, általa hivatkozott körülményekre tekintettel jogosult az ajánlati kötöttség és bírálati határidő önhatalmú átlépésére.
- [42] A Kbt. 70. § (2) és (2a) bekezdéseinek 2021. február 1. napján hatályba lépett módosítása valóban lehetőséget biztosít az ajánlati kötöttség 120 napon túli fenntartására. E törvénymódosítás azonban nem teszi a felperes eljárását visszamenőleges hatállyal jogszerűvé, tekintettel arra, hogy a perbeli közbeszerzési eljárás lefolytatása idején hatályos Kbt. erre nem adott lehetőséget. Továbbá a módosítás a Kbt. jogsértés alapját képező 70. § (1) bekezdését nem érintette, és téves az a felperesi értelmezés, miszerint a később hatályba lépett törvénymódosítás iránymutató a korábban hatályos rendelkezések értelmezése során. Éppen ellenkezőleg, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatában foglalt általános – lehető legrövidebb

időn belül történő elbírálás – követelményét az eljárás időpontjában hatályos és alkalmazandó (2) bekezdésre tekintettel kell vizsgálni, ahogyan ezt az alperes is tette. Amennyiben a 70. § (2) bekezdését módosítja a jogalkotó, az a módosítás hatálybalépének időpontjától a 70. § (1) bekezdés alkalmazására is kihat, de visszamenőleges hatállyal nem vezethet a közbeszerzési eljárás időpontjában hatályos 70. § (2) bekezdésének a contrario értelmezéséhez. Ezen túlmenően a módosítás többlet garanciákat is előír a hosszabb ajánlati kötöttség fenntartásához – ezek között a legkedvezőbb ajánlat fenntartásának feltételét –, amelyek a perbeli esetben az eljárás nagyobb részében – a 2., 3., 4. és 5. részek esetében – nem teljesültek.

- [43] Önmagában az a körülmény, hogy az eljárás egy részben eredményes lett, így egy ajánlattevővel szerződést kötött a felperes, nem teszi a felperes eljárását jogszerűvé, és nem is támasztja alá az érdeksérelem hiányát, ahogyan azt felperes állította. Egy esetleges új eljárásban részt vehettek volna más ajánlattevők is, ezért az érdeksérelem hiánya a felperes által állított körülményekkel nem igazolható. A bíróság megjegyzi, hogy az ajánlatot benyújtó négy ajánlattevő közül a bírálat időpontjáig csupán egy ajánlattevő tartotta fenn ajánlatát.
- [44] A felperes sikerrel nem menthette ki a jogszabálysértő magatartását azzal az indokkal, hogy a Támogatási szerződés módosítása hosszabb időt vett igénybe, és az elbírálással be kívánta várni az egyéb, általa indított eljárások eredményét, mivel ezek olyan saját érdekkörében felmerült okok, amelyeket az eljárás előkészítése során előre látnia kellett. A bíróság jogi álláspontja az, hogy még az ajánlatkérő érdekkörén kívül eső objektív akadály esetén sem húzódhat az elbírálás a Kbt. keretein túli időtartamra; hanem ezen esetekben az ajánlatkérő köteles levonni a Kbt. 75. § (1) bekezdése által előírt jogkövetkezményeket, és a feltételek bekövetkeztével eredménytelenné nyilvánítani az eljárást.
- [45] A bíróság e körben rámutat arra is, hogy a járványügyi helyzetre nem lehet univerzális jelleggel eredményesen hivatkozni, ugyanis az a gazdasági és társadalmi szereplőket egyaránt és egyformán érintette. A felperes a rendkívüli helyzet általános leírásán kívül nem adott elő olyan konkrét indokot, amely az eljárása egyedi körülményeire, így saját egyéni helyzetére lett volna vonatkoztatható és értékelhető. Tekintettel erre, a jogszabálysértés – külön jogalkotói rendelkezés hiányában – nem menthető ki a mindenkit egyformán sújtó rendkívüli körülményekkel, máskülönben ez a jogbiztonság elvét veszélyeztetné.
- [46] A felperes érvelésével ellentétben helytállóan mutatott rá az alperes, hogy jelentősége van annak, mely időpontban merült fel a beszerzés és ehhez kapcsolódóan a közbeszerzési eljárás megindításának igénye, valamint a felhívásban közölt határidők is lényeges feltételeknek minősülnek, hiszen az ajánlat meghatározása során az ajánlattevők erre is figyelemmel vannak. Jelen esetben helyesen állapította meg az alperes, hogy a felhívás szerint a beszerzési igény felmerülése és a szerződés megkötésének eredetileg előirányzott időpontja is 2019. évre – illetve a 7. rész esetében 2020. évre – esett. A vizsgált jogsértés szempontjából nem volt jelentősége, hogy a felperesnek 2020-ban még továbbra is fennállt ugyanezen beszerzési igénye, mivel ezzel jogszerűen nem mentheti ki az elbírálás több mint egy éves késedelmét. A bíróság megjegyzi, hogy az eljárás kizárólag a 7. részben lett eredményes, a 2019. évre előirányzott 1-6. részekben eredménytelen volt.
- [47] A felperes a fentiekre tekintettel alaptalanul sérelmezte, hogy az alperes nem fogadta el a jogorvoslati eljárásban előadott érveit, és nem vetette alá azokat részletesebb elemzésnek, mivel azok nem voltak alkalmasak a Kbt. 70. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettség megszegésének kimentésére.
- [48] A bíróság rögzíti, hogy a mindkét fél által hivatkozott, hasonló ügyekben hozott alperesi eseti

döntéseket – jogi kötőerő hiányában – a bíróság a jogi álláspontja kialakítása során nem vehette figyelembe, ezért azokról állást sem foglalhatott. Ugyanakkor az alperes egyedi döntése nem írhatja felül a kógens törvényi szabályozást, a felperes a más ügyében hozott egyedi döntésre jogot nem alapíthat. A per tárgyát nem képezheti az alperes ellenőrzési gyakorlata, joggyakorlatának esetleges változása a határozat jogsértő jellegét nem eredményezheti. Ahogyan azt a Kúria a Kfv.VI.37.730/2018/11. számú ítéletének [34] bekezdésében kifejtette, a jogalkalmazói gyakorlat jogszabálynak nem minősül, így az attól való eltérés akkor sem alapozná meg a határozat megváltoztatását, ha az állítás ténybelileg igaz is lenne. Szintén nem volt a felperes javára értékelhető körülmény, hogy az alperes joggyakorlatában nem található hasonló tartalmú döntés, tekintettel arra, hogy a Kbt. kógens szabályait mindenki köteles betartani, és azok megszegése esetén a jogkövetkezményeket viselni. A törvény előírásait nem az alperes joggyakorlata teszi alkalmazandóvá, ezért a jogsértés megállapíthatósága szempontjából közömbös, hogy korábban az alperes feltárt-e hasonló esetet.

- [49] Az alkalmazott jogkövetkezmény és a bírság összegének mérlegelése körében a bíróság rögzíti, hogy az alperes a jogkövetkezmény megállapítása és a bírság kiszabása során mérlegelési jogkörben hoz döntést, amely esetben a Kp. 85. § (5) bekezdése alkalmazandó. Ezen jogszabályi előírás alapján a bíróság a perbeli esetben a mérlegelési jogkörben hozott döntés jogszabálysértő jellegét csak a Kbt. 165. § (11) bekezdésében meghatározott mérlegelési jogkör jogszabályi kereteinek kirívó megsértése esetén állapíthatja meg; ha a közigazgatási szerv hatáskörét nem a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta, vagy a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból nem állapíthatók meg, vagy azok nem okszerűek.
- [50] E mérlegelési jogkörben hozott döntést a kereseti érvek alapján megvizsgálva a bíróság megállapította, hogy a mérlegelés szempontjai egyértelműen beazonosíthatók a határozat 42. pontjában. A felperes alaptalanul állította, hogy az alperes elmulasztotta a javára értékelni együttműködő magtartását és a szándékosság hiányát, mivel ez kifejezetten szerepel az indokolásban. A jogsértés súlyát ezzel szemben megalapozottan értékelte a felperes terhére az alapvető rendelkezéseket védő tételes jogszabályi rendelkezés megsértésére tekintettel. Nem volt elfogadható az a felperesi kifogás, mely szerint az érdeksérelem hiányát az alperesnek a javára kellett volna értékelnie, mivel az érdeksérelem hiánya az indokolás [43] bekezdésében foglalt érvelés szerint nem volt megállapítható. Az egyetlen ajánlattevővel a szerződés megkötésének ténye a jogsértés reparálhatósága, és nem az érdeksérelem hiánya körében értékelendő, amelyet jelen esetben megfelelően értékelt az alperes súlyosbító körülményként. Nem értékelhető továbbá a felperes javára a bírságszabás körében sem, hogy az alperes korábban nem tárt fel hasonló jogsértést, figyelemmel a [48] bekezdésben foglaltakra, valamint arra, hogy a Kbt. 165. § (11) bekezdése nem tartalmaz erre vonatkozó mérlegelési szempontot. Ezekon túlmenően a felperes más, konkrét kifogást nem támasztott a mérlegeléssel kapcsolatban, ezért a bíróság megállapította, hogy az alperes mérlegelési jogkörben hozott döntése megalapozott és okszerű volt, azzal kapcsolatos jogsértés a keresetben foglaltak alapján nem volt feltárható.
- [51] A fentiekre tekintettel a bíróság összességében megállapította, hogy az alperes megalapozott és jogszerű döntést hozott az ügyben, eljárását és határozatát a keresetben előadott okokból jogszabálysértés nem terheli, ezért a felperes alaptalan keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

Záró rész

- [52] A bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a pervesztes felperest az alperes perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1), (5) és 82. § (3) bekezdéseire, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésére figyelemmel a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM rendeletnek megfelelően előterjesztett nyomtatványban felszámított összeggel egyezően állapította meg, mivel azt – az ügy bonyolultságára, az ügy érdemére vonatkozó beadványok előkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyalások számára tekintettel – a jogi képviselő ténylegesen kifejtett tevékenységével arányos mértékűnek ítélte.
- [53] Az érdekelt nem számított fel perköltséget, így arról a bíróságnak – a Kp. 35. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére – a Pp. 81. § (1) - (2), (5) és 82. § (3) bekezdései alapján rendelkeznie nem kellett.
- [54] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (2) bekezdése által felhívott, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint meghatározott összegű kereseti illeték viselésére a bíróság a felperest a Pp. 101. § (1) és 102. § (1) bekezdései alapján kötelezte.
- [55] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése és a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2021. november 24.

dr. Antal Regina s. k.
a tanács elnöke

dr. Czap Sarolta s. k.
előadó bíró

dr. Szőke Mária s. k.
bíró